

Sociālo darbinieku biedrība

Reģ.nr.40008105558

Ūnijas iela 62a-1, Rīgā LV 1084, tel. 26307198 e-pasts: sdbiedriba@gmail.com ; www.socialwork.lv

Konta nr. Swedbanka LV73HABA0551015123816

09.05.2019. Nr. 3

Labklājības ministrei R.Petravičai

lm@lm.gov.lv

Par aktualitātēm sociālā darba profesijā un sadarbību ar LM

Sociālo darbinieku biedrība (turpmāk - Biedrība) ir profesionālā organizācija, kas apvieno praktizējošus sociālos darbiniekus un regulāri aktualizē sociālā darba profesijā pastāvošās aktualitātes. Biedrība ir aktīvs Labklājības ministrijas sadarbības partneris un tai ir noslēgts sadarbības līgums ar ministriju.

Šogad martā notika Biedrības ikgadējā kopsapulce un tajā tika diskutēts par to, kādas ir svarīgākās aktualitātes sociālā darba jomā Latvijā, kā arī biedri izteica priekšlikumu tikties ar Labklājības ministri, lai pārrunātu sociālā darba aktualitātes un apliecinātu gatavību sadarbīties sociālā darba attīstībai Latvijā.

Biedrības kopsapulcē aktualizētās tēmas ir šādas:

1. Vienota regulējuma profesionālajai darbībai un sociālā darbinieka statusam nepieciešamība.

Šobrīd likumdošanā joprojām ir vairāki neatrisināti jautājumi, kas padara sociālo darbu pašvaldībās un citās organizācijās dažādi izprastu un arī praktizētu. Mūsuprāt, ir nepieciešams vienots regulējums profesionālajai darbībai un sociālā darbinieka statusam neatkarīgi no sociālā darba prakses vietas (pašvaldības, valsts, nevalstiskā vai privātā sektora), piemēram, vienādas tiesības un pienākumi (t.sk. profesionālā atzinuma statuss, tiesības prasīt informāciju no citām institūcijām un pārstāvēt klienta intereses, tiesības uz sadarbību ar citām organizācijām u.c.). Šobrīd tiesību apjoms var būt atkarīgs no tā, vai sociālais darbinieks strādā pašvaldības sociālajā dienestā vai nevalstiskā sociālā pakalpojuma sniedzējā, kā arī var būt atkarīgs no sociālā pakalpojuma veida. Arī sociālās garantijas nav noteiktas profesijas ietvaros, bet ir atkarīgas no darba devēja vēlmes, kaut arī darba saturs un prasības (profesijas standarts, Sociālo pakalpojumu likumā noteiktie profesionālās darbības uzdevumi) visur ir vienādi. Tāpat likumdošanā maz ir reglamentēts sociālā darba pakalpojuma process, t.sk. klientu tiesības un pienākumi šajā procesā. Biedrība apzinās, ka jebkurš likums nav mērķis pats par sevi, tomēr Biedrībā ir viedoklis (jau kopš 2014.gada) par Sociālā darba likuma izstrādi.

2. Sociālā darba attīstības pasākumu periodam pēc 2020.gada plānošanas nepieciešamība.

Uzskatām, ka jau šobrīd jāsāk diskutēt un gatavot sociālā darba attīstības plānošanas dokumentu, kas nomainīs pašreizējās Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam. Biedrībai un Labklājības ministrijai ir pozitīva sadarbības pieredze nozares aktualitāšu integrēšanā plānošanas dokumentos. Aicinām par šādu politikas plānošanas dokumentu un tā saturu laicīgi uzsākt diskusijas ar sociālā darba profesionāļiem. Piemēram, viena no aktualitātēm, kas profesionāļu diskusijās ir izskanējusi, ir sociālā darba specializācijas (prakses lauks, mērķa grupa, problēmas) un sociālā darba prakses specifika (prakses vide). Ņemot vērā, lielu kadru mainību un profesionāļu trūkumu Latvijas sociālo

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU**

pakalpojumu sniedzēju institūcijās jau ilgstoša laika periodā, kā arī valsts politikas plānus attiecībā uz jaunu sociālo pakalpojumu attīstību, īpaši deinstitutionalizācijas kontekstā, ir nepieciešams steidzami aktualizēt ar sociālo darbinieku izglītību saistītos jautājumus – budžeta vietas, vienotas izglītības standartu veidošana utml.

3. Starpnozaru sadarbības problemātika gan makro, gan mikro līmenī (veselības – izglītības – iekšlietu – tieslietu nozares; dažādu līmeņu speciālistu sadarbību ar labklājības/ sociālā darba jomu – gan sadarbības pienākums un modeļi, gan arī kompetenču robežas).

Īpaši aktuāla ir veselības aprūpes sistēmas sadarbība ar sociālā darba speciālistiem – gan sociālo dienestu darbiniekiem, gan sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējiem. Šobrīd sociālos pakalpojumus reglamentējošos normatīvajos aktos ir noteiktas sociālā darba speciālistu tiesības saņemt informāciju no veselības aprūpes nozares speciālistiem, bet veselības aprūpes nozari reglamentējošos normatīvajos aktos nav ietverts pretējs pienākums sadarbību un informāciju nodrošināt. Nav noteikts sociālā darba speciālistu statuss veselības aprūpē un savstarpējā sadarbībā. Tikpat aktuāla ir starpnozaru sadarbības problemātika bērnu tiesību aizsardzības pakalpojumu nodrošināšanas jomā, īpaši sociālā dienesta un bāriņtiesas sadarbībā.

4. Sociālo pakalpojumu klāsta pilnveides nepieciešamība (pakalpojumi kā resurss sociālajā darbā).

Šobrīd sabiedrībā aktualizējas problēmas, kas saistītas ar vardarbību, azartspēļu atkarība, zemu sociālo prasmju ģimenēm problemātika u.c. Līdz ar to, veicot sociālo darbu, ir nepieciešams piesaistīt dažādus sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējus – gan tādus, kas jau ir klasiskie sociālie pakalpojumi (rehabilitācijas pakalpojums atkarīgām personām vai vardarbībā cietušiem), gan jaunus sociālo pakalpojumu veidus, piemēram, ģimenes asistents. Līdz ar to, lai efektīvāk attīstītos šie pakalpojumi un to pieejamība iedzīvotājiem, uzskatām, ka šo pakalpojumu izveides un sākotnējās ieviešanas laikā ļoti būtiska loma ir valsts atbalstam (gan metodiskam, gan finansiālam).

5. Sociālā darba prestiža celšanas jautājumi.

Biedrība apzinās, ka šā jautājuma risināšanā ir jāiesaistās arī pašiem sociālā darba veicējiem, tomēr bez kvalitatīvi veikta sociālā darba, kas ceļ profesijas prestižu mikro līmenī, ir nepieciešama arī sabiedrības informēšana, pozitīvo prakses piemēru popularizēšana un mediju iesaiste. Joprojām sabiedrībā dominē priekšstats, ka sociālie darbinieki ir “aprūpētāji” vai “pabalstu dalītāji”, reizēm “glābšanas dienests”. Papildus diskusijām profesionāļu starpā un konferencēm ir nepieciešami sabiedrības informēšanas pasākumi plašākā mērogā. Līdzīgi, kā tas šobrīd notiek LM projekta “Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās” ietvaros.

6. Esošās sadarbības turpināšana

Biedrība pateicas Labklājības ministrijas darbiniekiem par aktīvu un ieinteresētu sadarbību ar Biedrību un Biedrības resursu izmantošanu, piemēram, kopīgu darbu LM Sociālā darba speciālistu sadarbības padomē, Sociālo darbinieku ētikas kodeksa aktualizēšanā, sociālā darba terminoloģijas vārdnīcas iestrādē, profesijas standarta aktualizēšanā un citās nozarei aktuālajās norisēs.

Biedrības pārstāvji labprāt tiktos ar Labklājības ministri, lai klātienē iepazītos un pārrunātu turpmāko sadarbību, t.sk. vēstulē minēto jautājumu risināšanu. Lūdzam nozīmēt Jums iespējamo tikšanās laiku (biedrības e-pasts: sdbiedriba@gmail.com; tālruna numurs 26307198).

Valdes priekšsēdētāja

L.Ozola

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU**